

Силабус курсу
Правове регулювання туристичної діяльності

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм
Освітньо-наукова програма «Туризм»
Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 3 рік, II семестр

Компонент освітньої програми: нормативна

Дні занять:
Консультації:

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., доц. Поплавська Інна Володимирівна

Контактна інформація

inna18@tnpu.edu.ua; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Туризм - це складна міжгалузева система, в якій тісно переплітаються інтереси різних сфер, секторів національної економіки та видів економічної діяльності (готельного й ресторанного бізнесу, санаторно-курортного комплексу, транспорту, зв'язку, екології, охорони здоров'я, культури тощо). Узгодженість інтересів суб'єктів відносин, що виникають у сфері туризму, їх відповідне соціальне спрямування та приведення у належну системність є можливим лише за наявності якісного правового регулювання туристичної діяльності.

Метою навчальної дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності» є формування теоретичних знань про систему правового регулювання туристичної діяльності в Україні, а також навичок роботи з нормативно-правовими актами, що становлять цю систему. Це сприятиме підготовці висококваліфікованого фахівця з туризму, який буде спроможний використовувати набуті знання у майбутній професійній діяльності.

Навчальний контент

	<i>Тема</i>	<i>Результати навчання</i>
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ТУРИЗМУ	
1	ТЕМА 1. ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ В СФЕРІ ТУРИЗМУ	<i>Знати:</i> правовий статус державних органів з регулювання туризму в Україні, класифікацію нормативно-правових актів, які регламентують діяльність у сфері туризму, програми розвитку туризму в Україні, систему органів, що здійснюють регулювання в галузі туризму, загальну характеристику основних нормативно-правових актів, що регламентують туристичну діяльність.
2	ТЕМА 2. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ДОГОВОРИ	<i>Знати:</i> цивільно-правові зобов'язання: поняття, підстави виникнення, сторони, припинення зобов'язання, відповідальність за невиконання зобов'язань, загальні положення про договір, особливості укладення договорів, що використовуються при здійсненні туристичної діяльності.
3	ТЕМА 3. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МІЖНАРОДНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. МІЖНАРОДНІ НОРМАТИВНІ АКТИ	<i>Знати:</i> міжнародно-правове регулювання туристської діяльності: класифікація нормативно-правових актів; поняття, зміст та особливості туристських формальностей; правовий статус міжнародних організацій в галузі туризму.

4	ТЕМА 4. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ	<i>Знати:</i> міжнародні стандарти туристсько-екскурсійних послуг та обслуговування, міжнародне співробітництво в галузі туризму; загальна характеристика Закону України «Про міжнародні договори України».
5	ТЕМА 5. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ВИЇЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН ЗА КОРДОН	<i>Знати:</i> порядок оформлення документів для виїзду громадян України за кордон; обмеження щодо виїзду за кордон громадян України; порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення; проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України.
6	ТЕМА 6.ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В ТУРИЗМІ	<i>Знати:</i> безпека в галузі туризму; правила проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України; вимоги безпеки під час надання туристичних послуг з підвищеним ризиком; страхування у сфері туристичної діяльності; договір страхування; страхові ризики; франшиза; страхова сума і страхове відшкодування; обов'язкові види страхування туристів (медичне та від нещасного випадку). Добровільні види страхування туристів.
7	ТЕМА 7. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ	<i>Знати:</i> правове регулювання дитячого, молодіжного та сімейного туризму; особливості правового регулювання туризму для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю; правове забезпечення культурно-пізнавального та лікувально-оздоровчого туризму; особливості здійснення спортивного, підводного, гірського, пригодницького та автомобільного туризму; правове регулювання мисливського туризму; особливості екологічного та сільського туризму.
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО	
8	ТЕМА 8. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	<i>Знати:</i> поняття підприємницького права, систему законодавства про підприємництво, поняття, види й ознаки підприємницької діяльності, суб'єкти підприємницької діяльності, державне регулювання підприємництва.
9	ТЕМА 9. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	<i>Знати:</i> поняття та види підприємницької діяльності у сфері туризму, державна реєстрація туристичного підприємства, ліцензування туристичної діяльності, стандартизація та сертифікація туристичних послуг
10	ТЕМА 10. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	<i>Знати:</i> правове регулювання спорів між суб'єктами туристичної діяльності, захист прав споживачів туристичних послуг, захист інтересів українських туристів за межами України, правове регулювання безпеки туризму, фінансове забезпечення відповідальності туроператора та турагента, страхування туристів при здійсненні туристичних поїздок, правоохоронні органи як суб'єкт захисту прав суб'єктів туристської діяльності.

11	ТЕМА 11 . ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	<i>Знати:</i> загальні принципи відповідальності учасників господарських відносин, господарські санкції (договірні): відшкодування шкоди, штрафні санкції, оперативно-господарські санкції, юридичну відповідальність за правопорушення у сфері господарювання, кримінальну відповідальність у сфері господарювання.
12	ТЕМА 12. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	<i>Знати:</i> поняття та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності у сфері туризму; принципи зовнішньоекономічної діяльності у сфері туризму; правове забезпечення договірних відносин в туризмі на міжнародному рівні; франчайзинг як форма міжнародного туристичного бізнесу; специфіка укладання договорів з іноземним туристичним підприємством.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 01.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК 03.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
ЗК 06.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 07.	Здатність працювати в міжнародному контексті
ЗК 10.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 12.	Навички міжособистісної взаємодії
ФК 1.	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
ФК 4.	Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління
ФК 6.	Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)
ФК 7.	Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту
ФК 8.	Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем
ФК 13.	Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

ФК 15.	Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства
ПР 01.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
ПР 02.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
ПР 10.	Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
ПР 16.	Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
ПР 21.	Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Літературні джерела
Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 18, 19-20, 21-22. – С. 144.
4. Закон України «Про туризм» // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 31. – Ст. 241.
5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
6. Закон України «Про міжнародні договори України» // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
7. Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України».
8. Порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2005 р. № 1251.

Список літератури

1. Апостолук О. Економіко-правові аспекти туристичної діяльності в Україні // Наука молода: наук. зб. – 2004. – №2. – с.37-40.
2. Бойко М., Гопкало Л. Засади формування пріоритетних напрямів туристичної політики України // Регіональна економіка. – 2005. – №1. – с.222-229.
3. Гнатюк М.Р. Закон України “Про туризм”: Постатейний коментар. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2006. – 200 с.
4. Дубенюк Я. Порівняльна характеристика моделей управління туристичною галуззю в Україні та за кордоном // Формування ринкової економіки в Україні: наук. зб. – Спецвипуск 13: Економіка України в євроінтеграційних процесах. – Львів, 2004. – с.261-268.
5. Кифяк В.Ф., Брижак П.М., Кифяк О.В. Правові аспекти діяльності підприємств сфери туризму. Чернівці: Зелена Буковина, 2004. – 176 с.
6. Нормативно-правові акти України з питань туризму: зб. Законодавчих та нормативних актів / Упоряд. Н.І. Камлик – К.: Атіка, 2004. – 464 с.
7. Поплавська Інна. Правове регулювання туристичної діяльності. Навчальне видання. Тернопіль; Вектор, 2016. 210 с.
8. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні / за ред. В.К. Федорченка – К.: Юрінком-Інтер, 2002. – 640 с.
9. Правовое обеспечение международного туризма: Учебно-практическое пособие. – К.:Кондор., 2004.
10. Проблеми географії та менеджменту туризму: Монографія / Явкін В.Г., Руденко В.П., Король О.Д. та ін.– Чернівці: Рута, 2006. – 260 с.
11. Туристична діяльність в Україні: Нормативно-правове регулювання.-К.:КНТ., 2006.
12. Туристична діяльність. Нормативна база / О.М. Роїна – К., 2005. – 448 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-7) усне опитування, тести, завдання	35
Модуль 2 (теми 8-12) усне опитування, тести, завдання	35
Екзамен (теми 1-12) – тести, завдання	30

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст парктичних робіт
- 3) Завдання для комплексної контрольної роботи (ККР)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE